

ULUSLARARASI ÖDEME ŞEKİLLERİ

GEDİZ GÜLŞEN 2022
gedizgulsen@gmail.com

PEŞİN ÖDEME

(ADVANCE PAYMENT)

- Genellikle özel sipariş üzerine üretilen veya üretimi süre alan malların alımında peşin ödeme yöntemi kullanılmaktadır. Peşin ödeme satıcının yararına olan bir yöntemdir.
- Alıcı ile satıcı arasında yapılan anlaşmaya istinaden alıcı satıcıya malın bedelini havale (banka transferi) yöntemiyle göndermektedir.
- Birbirini iyi tanımayan firmalar arasındaki ticaretle bu yöntem alıcı (bedeli ödeyen) için risk (malı alamama) oluşturur.
- Proforma fatura üzerinde “down payment” veya “advance payment” ifadesi bulunmalıdır.

MAL MUKABİLİ ÖDEME

- İhracatçı malı yükleyip gönderir.
- Sevk vesaikini ithalatçıya gönderir.
- Vesaiki teslim alan ithalatçı malı çeker.
- Bedelini daha önceden anlaştıkları bir tarihte ihracatçıya öder.
- Proforma fatura üzerinde “Cash against Goods” ibaresi bulunmalıdır.

VESAİK MUKABİLİ ÖDEME

- İhracatçı malını yükleyip gönderir.
- Sevk vesaikini bankası aracılığı ile ithalatçının ülkesindeki bir bankaya gönderir.
- Sevk vesaikini alan banka ithalatçıya ihbar eder.
- Firma bankaya karşılığını yatırdığında bedel yurt dışına transfer edilerek sevk evrakları ithalatçıya teslim edilir.
- Proforma fatura üzerinde “Cash Against Documents” ibaresi bulunmalıdır.

- Kabul kredili vesaik mukabili ödeme şeklinde ise, sevk vesaikinin ekinde ihracatçı tarafından düzenlenmiş poliçe bulunması veya vesaik teslim alınırken ithalatçı tarafından bono düzenlenerek bankaya ibraz edilmesi; buna bağlı olarak ödemenin belli bir vadeye bağlanması söz konusudur.

- Gelen vesaikin kabul edilmeme durumu da vardır. İhbardan itibaren 60 gün içinde alınmayan vesaik tahsil emrini yollayan bankaya iade edilir. (ICC 522 Md.26)

• AKREDİTİFLİ ÖDEME

(LETTER OF CREDIT/DOCUMENTARY CREDIT)

- Akreditif birbirini tanımayan veya birbirine güvenmeyen firmalar arasındaki ticaretin sağlanması amacı ile kullanılan yöntemdir.
- Bu yöntem ile anlaşmazlıklar asgariye indirilmiştir.

• AKREDİTİF TANIMI

- Alıcının (ithalatçının) ülkesindeki bir banka aracılığı ile tespit edilen süre içerisinde belirlenen şartların yerine getirilmesi kaydıyla belirli bir meblağ için satıcı (ihracatçı) lehine ihracatçının ülkesindeki bir bankaya açtıracakı kredi hesabıdır.
- Kısaca şartlı havale talimatıdır.

**AKREDİTİF TEKLİFİNDE
BULUNMASI GEREKENLER
(İTHALATÇININ TALİMATI)**

●BANKASIŞUBESİ

● REF NO.:

● **AKREDİTİF AÇTIRMA TEKLİF MEKTUBU**

● Firma Adı :

● Adresi :

● Telefon No.: Tlx/Fax No.

● Firmamızın Ait Olduğu Sektör Sıfatı Bağlı Olduğu Oda ve Şehir

● Oda Sicil No. Vergi Dairesi ve No.su

● Gayrikabilirücü Teyitli Teyitsiz

Vadeli Kabul Kredili Görüldüğünde

Ödemeli Karışık Ödeme Devredilebilir

● Lehdarın Adı:

● Adresi :

- Akreditif Tutarı:
- Varsa Tolerans:
- Teslim Şekli:
- Navlun:
- Sigorta:
- Akreditif Vadesi:
- Son Yükleme Tarihi:
- Ödeme Vadesi (Varsa):
- Yüklemeden Sonra Vesaik İbraz Süresi:

- Mal Cinsi (Türkçe ve İngilizce):
- G.T.İ.P.:
- Miktarı/B.Fiyatı:
- Vasıtası:
- Yükleme Yeri (Limanı):
- Boşaltma Yeri (Limanı):
- Malın Getirileceği Ülke:
- Menşe Ülke:

- Kısmi Sevkiyat:

Kabul Edilir

Kabul Edilmez

- Aktarma :

Kabul Edilir

Kabul Edilmez

- Sigorta:

Bankanız Tarafından yaptırılacaktır
Firmamızca yaptırılacaktır

- Mal Bedeli

- Nezdinizdeki hesabımızdan

- Nezdinizdeki gayrinakdi akreditif kredimizden karşılanarak akreditif açılacaktır.

• **İSTENEN BELGELER**

-adet “Clean on Board” Bankanız emrine tanzim edilmiş ve firmamıza ihbarlı konişmento
- Deniz Konişmentosu
- Hava Konişmentosu CMR FCR
- Hamule Senedi Posta Makbuzu
- Original kopya malın cinsini ve CIF/CFR/FOB değerini gösteren ticari fatura

- Malın % 10 fazlası üzerinden orijinal kopya Sigorta Poliçesi (All Risks as per Institute Cargo Clauses)
- orijinal kopya mahalli ticaret odasınca tasdikli ve malın Menşeli olduğunu gösteren menşe şahadetnamesi
- Koli Listesi orijinal kopya
- Çeki Listesi orijinalkopya
- Sağlık Sertifikası..... orijinal kopya
- Diğer (Belirtilecek).....

- **MASRAFLAR**

- Türkiye dışındaki tüm masraflar

Lehdara Tarafımıza

- İskonto masrafları

Lehdara Tarafımıza

- **Özel Şartlar**

- Bankanızca kabul edilen Őerait dahilinde ve marj, komisyon, masrafları karŐılamak üzere tespit edeceğimiz kısmi peşin tediye tutarı Bankanıza yatırıldıktan sonra yukarıda Şartları yazılı akreditifi Bankanızla aramızda akdedilmiŐ tarih sayılı Umumi Taahhütname ve aŐaėıda yazılı hükümler çerçevesinde muhabiriniz nezdinde açmanızı teklif ve kabul ederiz.

• **DİĞER ŞARTLAR**

- 1-) Akreditifle ilgili olarak lehdar ve 3'üncü şahıslarla firmamız arasında çıkacak ihtilaflarda Bankanızın bu ihtilafların haline müdahale etme mecburiyeti yoktur.
- 2-) Bu akreditifle ilgili teklif mektubumuzdaki bilgilerin gerçeğe uymaması halinde her türlü kanuni, cezai ve mali tüm sorumlulukların firmamıza ait olduğunu, Bankanızca tahsil edilmesi gereken her türlü masraf, komisyon, fonlar ve bunlarla ilgili gecikme faiz ve cezalarının firmamıza ait olduğunu, ilk talebinizde derhal ödeyeceğimizi, bunlardan dolayı Bankanızın hiçbir sorumluluğu olmayacağını gayrikabilirücu olarak beyan ederiz.

- 3-) Bu akreditifle ilgili gümrüklerde çıkacak ihtilaflarda Bankanızın sorumlu olmayacağını gayrikabilirücu olarak beyan ederiz.
- 4-) Bu akreditifle ilgili mal bedeli, komisyon, vergi, kur farkı, masraf gibi her ne ad altında olursa olsun doğmuş ve doğabilecek tüm ödeme yükümlülüklerimizi yerine getireceğimizi, tahsil edilmesi gereken meblağları dilediğinizde nezdinizdeki hesaplarımızdan tahsil edebileceğinizi gayrikabilirücu olarak kabul ve beyan ederiz.
- 5-) İşbu vesikalı kredi ve bununla ilgili mallar ve meblağlar, Bankanızın yazılı muvafakatı olmadıkça başkasına devir ve temlik edilmeyecektir.
- 6-) Bu akreditife M.T.O.'nun 600 sayılı broşrndeki kurallar uygulanacaktır.

AKREDİTİF AÇILMASI SIRASINDA BANKA TARAFINDAN TALEP EDİLEN BELGELER

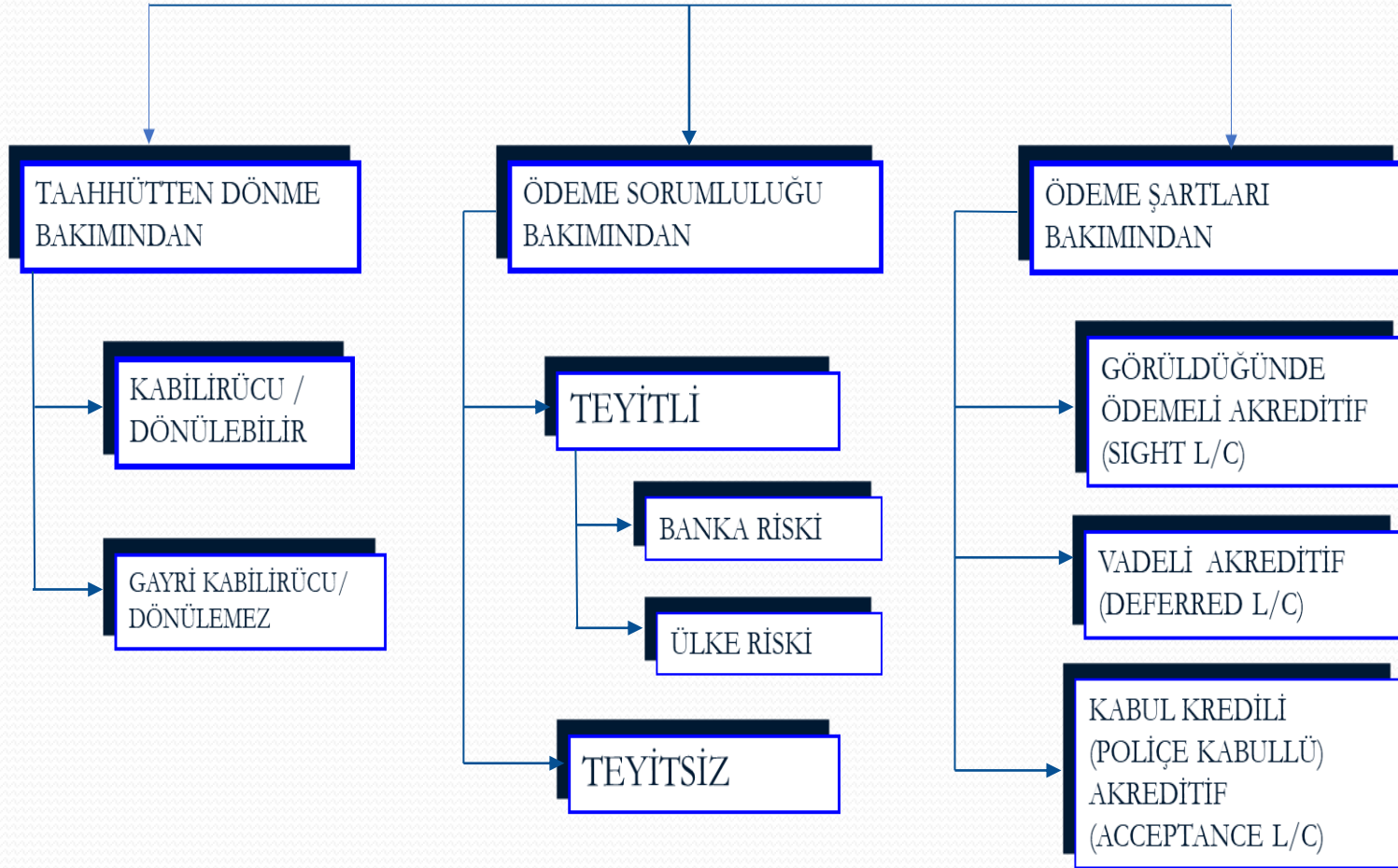
- Akreditif açtırma talimatı: Banka tarafından hazırlanmış akreditif şartlarını belirleyici bir dokümandır. İthalatçı firma tarafından doldurularak firmayı temsile yetkili kişiler tarafından imzalanır.
- Özel izin gerektiren mallarda izin belgeleri: Bakım onarım belgesi, sağlık sertifikası vb.
- Proforma fatura: İthal edilecek malın ismini ve değerini gösteren teklif niteliğindeki faturadır.

AKREDİTİFTE TARAFLAR

- Akreditif Amiri (ithalatçı/ applicant)
- Amir Banka (ithalatçının bankası/ issuing bank)
- Lehdar Banka (ihracatçının bankası/ paying bank)
- Lehdar (ihracatçı/ beneficiary).

- Akreditifli ödemede ithalatçı bankasına başvurarak akreditif şartlarını belirtir.
- Amir banka aracı bankaya akreditif açar ve ihracatçıya ihbarda bulunur.
- İhracatçı akreditif şartlarına göre sevk evraklarını düzenleyip malını sevk eder ve ilgili sevk evraklarını akreditif süresi içinde bankasına ibraz eder.
- Lehdar banka vesaiki akreditif şartlarına göre inceler, uygun bulur ise ihracatçıya ödemeyi yapar. Vesaik uygun değil ise amir bankadan ödeme talimatı ister veya vesaiki rezerv kaydıyla gönderir ve amir bankadan talimat bekler.
- Akreditifte ödeme, mala istinaden değil sadece ibraz edilen vesaike istinaden yapılmaktadır. Akreditif, akreditifi açan bankanın bir taahhüdüdür.

AKREDİTİF ÇEŞİTLERİ

TAAHHÜTTEN DÖNME BAKIMINDAN

- Kabilirücu/Dönülebilir
- Gayrikabilirücu/Dönülemez

- Kabilirücu akreditiflerde ödeme yapılmamış olması kaydıyla her safhada alıcının (ithalatçının) vazgeçme hakkı vardır.
- Amir bu durumu bankasına bildirir. Amir banka da lehdar bankaya bildirerek lehdara (ihracatçıya) bildirilmesini sağlar.

- Ancak akreditif şartlarında değişiklik yapabilme hakkı akreditifin güvenilir bir ödeme aracı olmasını yok eden bir husustur.
- Bu nedenle akreditif uygulamalarını belirleyen kuralların en son versiyonu olan UCP 600'de dönülebilir akreditif kapsam dıőı bırakılmıştır.

- Gayrikabilirücu akreditiflerde amir banka satıcıya karşı kesin ödeme taahhüdüne girer.
- Bu tip akreditifler açıldıktan sonra iptal edilmek istenirse lehdarın onayı alındıktan sonra karşı bankanın da onayı ile gerçekleşir.
- Kısaca 4 tarafın uygun görüşü ile akreditif iptal edilir.
- Bu nedenle akreditifler genellikle gayrikabilirücu açılır.

ÖDEME SORUMLULUĞU BAKIMINDAN

- Teyitli
- Teyitsiz

• **Teyitsiz akreditifler:** Lehdar bankanın ödeme konusunda herhangi bir sorumluluğu yoktur. Akreditifi lehdara ihbar etmekle görevi son bulur. Ancak, akreditifi dikkatli bir şekilde inceler.

• **Teyitli akreditifler:** Amir bankanın taahhüdünü yerine getirmeyip lehdar bankaya ödeme yapmaması lehdarı bağlamaz. Bu durumda lehdar banka ödemeyi yapmak zorundadır.

Teyit eklenirken iki risk mevcuttur:

- Banka Riski
- Ülke Riski

Bankalar teyit eklerken bu hususları dikkate alır ve değerlendirme yapar.

ÖDEME ŞARTLARI BAKIMINDAN

- Görüldüğünde ödemeli akreditif (Sight letter of credit)
- Vadeli akreditif (Deferred letter of credit)
- Kabul kredili (Poliçe kabullü) akreditif (Acceptance letter of credit)

- Görüldüğünde ödemeli akreditif: Uygun vesaikin aracı bankaya ibrazında lehdara ödeme yapılır.
- Vadeli akreditif: Alıcı ile satıcı arasında yapılan anlaşmaya göre belirlenen ödeme vadesi akreditif şartları arasında belirtilir. Uygun vesaikin ibrazından sonra belirlenen vadede ödeme yapılır. Vadeler genellikle; konişmento tarihinden itibaren xx gün, veya akreditif açılış tarihinden xx gün şeklinde belirlenmektedir.

•Kabul Kredili Akreditif: Vadeli akreditiften farkı vesaik arasında bir poliçenin olmasıdır. Ödeme vadesi poliçe üzerinde görülmektedir. Poliçeler alacaklı tarafından düzenlenir. Poliçenin borçlu tarafından kabulü, borçlunun bankasının ise avalı istenir. Aval, borçlunun borcunu ödememesi durumunda bankasının ödemeyi garanti ettiğinin göstergesidir. Ayrıca söz konusu poliçelerin iskontosu suretiyle lehdara finansman sağlanır.

AKREDİTİF ÇEŞİTLERİ

- Karşılıklı Akreditif (Back to back L/C)
- Devredilebilir Akreditif (Transferable L/C)
- Stand-by Akreditif (Stand-by L/C)
-
- Red Clause L/C (Kırmızı Şartlı Akreditif)
- Green Clause L/C (Yeşil Şartlı Akreditif)

KARŞILIKLI AKREDİTİF (BACK TO BACK L/C)

- Akreditifin lehdarı, akreditifi kendisine ihbar eden bankaya başvurarak kendi lehine açılmış olan akreditifi teminat olarak göstermek suretiyle ikinci bir lehdar lehine akreditif açılmasını ister.
- Banka kabul ettiği takdirde ilk akreditifin koşullarına bağlı olarak yeni bir akreditif açar.

- Genellikle transit ticarete aracı vasıtasıyla yapılan satışlarda kullanılan aracı firmanın hem ithalatçı hem de ihracatçı olduğu durumda, bu firmanın satış yapacağı ülkede lehine açılmış bulunan akreditifi güvence göstererek, kendisinin dışalım yapacağı ülke firma lehine açabildiği akreditif türüdür.
- İlk süreçte lehdar olan taraf, ikinci akreditifte amir konumuna gelir.

DEVREDİLEBİLİR AKREDİTİF (TRANSFERABLE L/C)

- Lehdarı tarafından ikinci bir lehdara devredilebilen akreditiftir.
- Genellikle ilk lehdarın malın üreticisi değil, komisyoncusu olduğu durumlarda başvurulmaktadır.
- Aracı ihracatçının (birinci lehdar) kendi lehine açılmış olan akreditifi, malları temin edeceği firmaya (ikinci lehdar) devretmesine olanak sağlar.

- Bir akreditifin “Devredilebilir” olabilmesi için özellikle bunu taşıyan bir ibare taşıması gerekmektedir.(transferable)
- Akreditifin Devredilebilir Akreditif olup olmadığı Swift mesajında MT 700 içerisinde 40A bölümünde belirtilir.
- Devredilebilir bir akreditif sadece bir kez devredilebilir. Akreditifi devir alan ikinci lehdar akreditifi tekrar bir başkasına devredemez.
- Gelen akreditif üçüncü lehdara devir edilemez ama bölünebilir. Buna da Bölünebilir Akreditif (Divisible L/C) denir.

STAND-BY L/C

- Hizmet alımında kullanılan teminat akreditifidir.
- Bir banka stand-by akreditif açarak müşterisinin var olan bir sözleşmeyi yerine getirebilecek kapasitede olduğuna dair bir güvence vermektedir.
- Stand-by akreditifler söz konusu sözleşme kapsamındaki işin yapılamaması durumunda (non-performance) ödeme yapılacak şekilde düzenlenmektedir.
- ICC'nin hazırlamış olduğu Uluslararası Teminat Akreditifi Uygulamaları (International Standby Practices) ISP 98 yayınına tabi olarak uygulanmaktadır.

RED VE GREEN CLAUSE L/C

- Sevkiyattan önce avans şeklinde lehdara (ihracatçıya) peşin ödeme yapılmasına imkan veren ifadenin yer aldığı akreditif çeşididir.

TEŞEKKÜR EDERİM...

gedizgulsen@gmail.com